
NOTITS

Til: Udenrigsministeren

Fra: MENA

Dato: 13. april 2015

Emne: Besvarelse af samrådsspørgsmål Q under åbent samråd med kulturministeren om at overholde de internationale menneskerettigheder ved afholdelse af store sportsbegivenheder

---

Samrådsspørgsmål Q:

”I forlængelse af ministerens svar på spørgsmål 86 – URU alm. del bedes ministeren redegøre for, hvordan FN’s menneskerettighedsråd (UNHRC), Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) og EU vil følge op på anbefalingerne til Qatars regering, og hvorvidt der er sket fremskridt for migrantarbejdernes arbejdsforhold og menneskerettigheder.”

Svar:

Jeg vil starte med at redegøre for de relevante aktiviteter i regi af FN’s menneskerettighedsråd. Som jeg tidligere har redegjort for i forbindelse med svar på spørgsmål 86 fra Udenrigsudvalget, har Danmark under Menneskerettighedsrådets særlige Universal Periodic Review-proces (UPR) vedr. Qatar i maj 2014 kommet med anbefalinger til Qatars regering. Anbefalingerne gik på at reformere lovgivningen vedrørende migrantarbejders vilkår og retsstilling, samt forbedre mulighederne for at håndhæve lovgivningen på området. Qatar accepterede Danmarks anbefalinger.

Alle lande eksamineres ca. hvert femte år under UPR-mekanismen. Når Qatar næste gang skal eksamineres under UPR, forventes Qatar at

redegøre for fremskridt siden eksaminationen i 2014. I mellemtiden er det primært op til civilsamfundsorganisationerne i Qatar at holde regeringen fast på de tilsagn, der blev givet i forbindelse med UPR. Dertil vil EU, andre landes regeringer og Danmark selvsagt også kunne forhøre sig om gennemførelsen af anbefalingerne i deres løbende dialog med Qatar.

Under åbningen af Menneskerettighedsrådets 28. samling i Genève den 3. marts 2015 påtalte jeg selv migrantarbejdernes ringe arbejdsforhold. Herudover var Danmark medunderskriver på et indlæg under samlingen, hvori det generelt blev understreget, at værtslande for større sportsarrangementer har et ansvar for at sikre, at forberedelse og afholdelse af sådanne arrangementer sker med respekt for menneskerettighederne.

I forhold til EU kan jeg oplyse, at EU følger situationen for migrantarbejdere i Qatar tæt. Både gennem EU's repræsentation i Riyadh, der dækker Qatar, og i den Fælles Udenrigstjenestes daglige arbejde. EU monitorerer også situationen i Qatar indenfor ILO-samarbejdet, hvor EU støtter ratificeringen og den følgende implementering af ILO-konventionerne, herunder særligt i forhold til basale arbejdsrettigheder. EU har aktivt opfordret Qatar til at samarbejde med ILO.

Jeg vil nu læse følgende op på vegne af beskæftigelsesministeren vedrørende initiativer i regi af FN's Internationale Arbejdsorganisation (ILO)

”Jeg vil starte med at henvise til mit skriftlige svar nr. 105 af 30. januar 2015 til Beskæftigelsesudvalget, hvor det blev gjort klart, at det bestemt er bekymrende forhold, der rapporteres fra Qatar - særligt for landets migrantarbejdere.

Qatar står højt på ILO's dagsorden. Dog bør det nævnes, at Qatar til dato alene har ratificeret seks ILO-konventioner, som kan blive genstand for påtale og kritik i ILO's overvågningssystem. (Til sammenligning har Danmark ratificeret 72 konventioner, mens ILO til dato i alt har vedtaget 189 konventioner).

I marts 2014 modtog Qatar en række anbefalinger fra ILO's Styrelsesråd om at forbedre forholdene og retsstillingen for de mange migrantarbejdere i landet. Særligt anbefalede rådet Qatar straks at få revideret sit Kafala-system, som stiller migrantarbejdere i en meget sårbar situation og gør dem udsatte for udnyttelse i arbejde og ansættelsesforhold, som de reelt ikke kan forlade.

I juni 2014 måtte Qatar forklare sig på ILO's Arbejdskonference i anledning af kritik af landets arbejdstilsyn. Danmark udtrykte i et nordisk regeringsindlæg udtalt bekymring over arbejds- og levevilkårene, særligt for migrantarbejderne, og over de mange alvorlige arbejdsulykker i byggesektoren. Yderligere valgte en række arbejdstagere under konferencen at indgive en klage til behandling i ILO's Styrelsesråd.

Klagepunkterne gik på slavelignende vilkår for migrantarbejdere og på utilstrækkeligt arbejdstilsyn.

ILO's Styrelsesråd besluttede på sit møde i efteråret 2014 at gå videre med klagen. EU, herunder Danmark, støttede denne beslutning og opfordrede Qatar til at samarbejde med ILO. På samme møde besluttede ILO's Styrelsesråd, at en ny klage over Qatars brud på ILO-konvention nr. 111, om forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, skulle behandles i en særlig klagekomité under styrelsesrådet.

I marts i år fremkom ILO's Ekspertkomité, som påser overholdelsen af ILO's konventioner på baggrund af landenes rapporteringer til ILO, med nye anbefalinger til Qatar. Ekspertkomitéen har indskærpet over for Qatar, at man ønsker at se en yderligere indsats for at sikre korrekt implementering af de tre ratificerede ILO-konventioner, som også er i fokus i de nævnte klagesager. Ekspertkomitéen har nu bedt Qatar om allerede i år at fremkomme med yderligere information herom.

Også ILO's Styrelsesråd har i marts i år fortsat behandlingen af sin klagesag. Til brug herfor havde Qatar ganske omfattende redegjort for igangsatte initiativer med henblik på at reformere Kafala-systemet, at forbedre vilkårene for migrantarbejdere og at opgradere arbejdstilsynet. Der forelå endvidere en rapport fra en ILO-mission, der i februar i år havde besøgt Qatar og mødtes med bl.a. landets arbejds- og socialminister samt en række ministerier og myndigheder.

Qatar gav på mødet udtryk for, at regeringen var åben for at samarbejde med ILO, men også, at mere tid var nødvendig. EU, herunder Danmark, opfordrede Qatar til at intensivere arbejdet og samarbejdet med ILO, og EU støttede, at en særlig ILO-trepartsmission skulle sendes til Qatar med henblik på afrapportering inden næste møde. Der kunne imidlertid ikke opnås enighed herom. Mange lande (herunder alle i Asien og visse lande i Afrika og Latinamerika) lagde vægt på de fremskridt, Qatar allerede havde rapporteret om, og de så ikke grundlag for at optrappe sagen. Det blev herefter besluttet at bede Qatar om at fremkomme med en status over nye tiltag, som landet har iværksat, og at genoverveje sagen i det lys på Styrelsesrådets møde til november 2015.

Lad mig afslutningsvis bemærke, at det er for tidligt at tale om egentlige fremskridt for migrantarbejderne i Qatar, men jeg hæfter mig ved, at Qatar har udtrykt vilje til at ændre på forholdene og til at ville samarbejde med ILO.

Regeringen og jeg støtter ILO's arbejde: Forholdene for arbejdstagere skal være i orden – det gælder både i Danmark og ude i verden. Danmark støtter derfor også ILO's anbefalinger til Qatar og vil også fremover aktivt tage del i den videre opfølgning i ILO.”

[Slut på indlæg modtaget fra Beskæftigelsesministeriet]

For at opsummere er der således stort fokus på at forbedre arbejdstagerrettighederne i Qatar. Dette både i regi af FN og EU. Der ses tegn på, at Qatars regering tager initiativer, der skal forbedre migrantarbejderes forhold. Det er selvsagt positivt, men det er vanskeligt at vurdere, i hvilket omfang disse nye initiativer får en reel effekt.

Derfor er der efter vores opfattelse stadigvæk behov for at være opmærksomme på Qatars efterlevelse og håndhævelse af de internationale konventioner om arbejdstagerrettigheder. Og derfor er det en sag, vi fortsat vil følge tæt.